

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

Ważnym problemem społecznym w skali całego kraju, jak i lokalnej społeczności jest zapobieganie problemom zdrowotnym i społecznym, jakie powoduje używanie i nadużywanie alkoholu i innych substancji uzależniających. Problemy wynikłe z używania substancji zmieniających świadomość dotyczą nie tylko osób uzależnionych lub osób sięgających po nie zbyt często, ale następstwa społeczne dotyczą również życia rodzinnego i relacji międzyludzkich. W przypadku osób dorosłych także wychowywania dzieci i funkcjonowania zawodowego. Do społecznych konsekwencji należy zaliczyć również skutki wypadków drogowych, przestępstwa popełniane przez osoby uzależnione pozostające pod wpływem środków odurzających, a także rozprzestrzenianie się infekcji HIV. Wielu dorosłych nadużywając alkoholu powoduje cierpienia swoich dzieci, współmałżonków, odbiera im miłość i poczucie bezpieczeństwa. Wielu nastolatków upijając się i narkotyzując traci szansę na zdrowy rozwój i niszczy swoje życie. Napoje alkoholowe należą do najpowszechniej spożywanych dóbr konsumpcyjnych. Jednakże jest to towar szczególnego ryzyka. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe tylko ryzyko niesie za sobą palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu.

Niewłaściwe korzystanie z tej substancji prowadzi więc do wielu negatywnych konsekwencji, szkód. Do najważniejszych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, można zaliczyć:

- Samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu
- Utrata zdrowia u dorosłych osób nadmiernie pijących
- Uszkodzenia rozwoju psychofizycznego pijącej młodzieży
- Szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym
- Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy i bezrobotnych
- Naruszenia prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe
- Naruszenia prawa związane z handlem napojami alkoholowymi

1. Zadania związane z prowadzeniem działań profilaktycznych i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należą do zadań własnych gmin zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zwanej dalej ustawą) z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356). Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Kodrąb od kilku lat. Został on rozszerzony o dodatkowe elementy dotyczące problemu narkomanii, i innych uzależnień. Ma on na celu wspieranie rodzin z problemem alkoholowym (zagrożonych alkoholizmem) i narkotykowym. Skierowany jest do wszystkich placówek, instytucji, stowarzyszeń, znajdujących się na terenie Gminy oraz wszystkich mieszkańców Gminy zainteresowanych współpracą w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 4¹ ust. 1) nakłada na gminę obowiązek podejmowania następujących działań:

- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
 - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
 - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
 - Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
 - Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 Ustawy oraz występowanie przez sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
 - Ustalanie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami;
2. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację w/w zadań. Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 11¹ ustawy). Opłata ta stanowi dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację w/w zadań.
3. Zgodnie z art. 18² cytowanej ustawy dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

ROZDZIAŁ II

CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Cele ogólne:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z używaniem substancji uzależniających
2. Zmniejszanie rozmiarów problemów już istniejących;
3. Podwyższanie kompetencji i innych zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami zażywania środków uzależniających;

Cele szczegółowe:

1. Podwyższenie progu wiekowego inicjacji alkoholowej;
2. Zmniejszenie rozmiaru szkód jakich doznają młodzi ludzie w związku z sięganiem po alkohol, narkotyki;

3. Ochrona dzieci i młodzieży przed wchodzeniem w kontakty z substancjami psychoaktywnymi, uzależnieniem się;
4. Kształtowanie postaw prozdrowotnych;
5. Zwiększenie ilości osób podejmujących leczenie we wczesnej fazie choroby alkoholowej;
6. Zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
7. Wzrost wiedzy mieszkańców nt. negatywnych konsekwencji sięgania po środki uzależniające;
8. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi;
9. Kształtowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki problemowej;
10. Przeciwdziałanie takiemu zjawisku, jakim jest wykluczenie społeczne.

Rozdział III

ZASOBY LOKALNE UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kodrębie.
2. Placówki oświatowe.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kodrębie.
4. Powiatowa Komenda Policji w Radomsku.
5. Sąd Rejonowy w Radomsku – Wydział Rodzinny i Nieletnich.
6. Placówki Służby Zdrowia.
7. Organizacje Pozarządowe.
8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Radomsku.
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomsku.
10. Parafie na terenie Gminy Kodrąb.
11. Zespół Interdyscyplinarny.
12. Świetlice wiejskie realizujące programy profilaktyczne.

ROZDZIAŁ IV

SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I INNYCH UZALEŻNIEŃ

Zadanie 1.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Finansowanie kosztów sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i narkotyków.
2. Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego przez członków GKRPA.
3. Korzystanie z usług Poradni Uzależnień w Radomsku.
4. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego.
5. Współpraca z Klubami i Stowarzyszeniami Abstynenckimi.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Umożliwienie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy – psycholog, prawnik, lekarz (w tym terapeutycznej).
2. Organizowanie obozów terapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
3. Edukacja publiczna w obszarze przeciwdziałania przemocy - przewodniki, ulotki, broszury.
4. Kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie na terenie szkół profesjonalnych, programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży (rekomendowanych przez MEN, www.cmppp.edu.pl) oraz programów autorskich dotyczących profilaktyki uzależnień, profilaktyki problemowej.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym dla rodziców.
3. Prowadzenie autorskich programów profilaktycznych uwzględniających standardy „dobrej profilaktyki” w obszarze przeciwdziałania przemocy, agresji.
4. Prowadzenie autorskich programów profilaktycznych uwzględniających promocję zdrowego trybu życia.
5. Prowadzenie zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży pod kątem kształtowania ich umiejętności życiowych (np. radzenia sobie ze stresem, podejmowania decyzji, szukania pomocy).
6. Prowadzenie programów interwencyjnych dla młodzieży, dorosłych, przejawiających ryzykowne zachowania w kontakcie z substancjami uzależniającymi (np. dla nietrzeźwych kierowców, bądź osób osadzonych w zakładzie karnym, czy też pijącej młodzieży ok. 18 roku życia).
7. Dofinansowanie szkoleń dla nauczycieli, członków GKRPA, pracowników socjalnych w obszarze profilaktyki problemowej i przeciwdziałania przemocy.
8. Organizowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży (strategia alternatyw) oraz dowóz na zajęcia i zawody sportowe.
9. Tworzenie młodzieży warunków do alternatywnych (bez używek) form spędzania wolnego czasu – wyjazdy na basen, wycieczki, rajdy, dyskoteki bez alkoholu, kluby młodzieżowe, koła zainteresowań, zajęcia świetlicowe.
10. Dofinansowywanie programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci z grup ryzyka.
11. Zorganizowanie i przeprowadzenie Gminnego Konkursu Trzeźwości i Profilaktyki.
12. Diagnozowanie i monitorowanie problemu alkoholowego i narkotykowego w szkołach, jak też na terenie Gminy.
13. Włączenie się w ogólnopolskie, lokalne kampanie profilaktyczne, akcje.
14. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.
15. Rozpropagowywanie czasopism, ulotek, broszur i innych materiałów służących

- profilaktyce i promocji zdrowego stylu życia.
16. Prowadzenie badań ewaluacyjnych nad skutecznością podejmowanych działań.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Wspieranie instytucji rządowych i pozarządowych (Caritas, OSP) oraz samorządowych (szkoły), sołectw i innych w zakresie prowadzonych przez nie działań na rzecz rodzin z problemem alkoholowym.
2. Wspieranie ruchów samopomocowych grup AA.
3. Propagowanie instytucji, osób wyspecjalizowanych w niesieniu pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym w obszarze problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 Ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Zadbanie, aby w miejscach sprzedaży napojów alkoholowych były widoczne informacje o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.
2. Egzekwowanie uchybień na drodze sądowej.

Zadanie 6.

Wydawanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami.

1. Wydawanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży oraz kontrola przestrzegania zasad obrotu tymi napojami, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356).
2. W ramach tego zadania Rada Gminy w Kodrębie ustala, iż przebieg postępowania administracyjnego przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przy zachowaniu przepisów obowiązujących, winien zawierać następujące elementy:
 - a. Przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż alkoholu nie objętego limitem sprzedaży:
 - złożone wnioski o sprzedaż napojów alkoholowych do Wójta Gminy przekazuje się do upoważnionego pracownika, który :
 - sprawdza położenie proponowanego punktu sprzedaży w stosunku do obiektów wymienionych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i przepisach prawa miejscowego;
 - przedstawia wyniki kontroli z przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przepisów prawa miejscowego (w stosunku do wniosków o wydawanie zezwolenia dla punktów dotychczas istniejących);
 - przedkłada inne istotne dla sprawy informacje;
 - wnioski wraz z materiałami przygotowanymi przez pracownika

przedstawiane są Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem wydawania opinii;

- Wójt Gminy wydając decyzję w sprawie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powinien:
- uwzględnić opinię Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

Określony powyżej tryb postępowania stosuje się także do wniosków o przedłużenie terminu obowiązywania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych objętych limitem sprzedaży.

b. Przy wydawaniu zezwoleń na sprzedaż alkoholu objętego limitem sprzedaży:

- Wójt Gminy podaje do publicznej wiadomości informację o liczbie niewykorzystanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych objętych limitem sprzedaży informując jednocześnie o terminie składania wniosków; informacja umieszczona jest na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy;
- złożone wnioski przekazywane są do wytypowanego pracownika celem sprawdzenia zgodności położenia wnioskowanych punktów sprzedaży z obowiązującymi przepisami;
- wnioski przygotowane przedkłada Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem wydania opinii;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydając opinię bierze pod uwagę :
 - położenie punktu;
 - stan bazy lokalowej;
 - rozmieszczenie istniejących punktów w stosunku do punktu wnioskowanego.

3. Stosownie do postanowień art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w celu pozyskania dodatkowych środków na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urząd Gminy wysłał do podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych pisma informujące o:

- a. obowiązku dokonania opłaty za zezwolenie;
- b. obowiązku złożenia oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim;
- c. obowiązującej aktualnie wysokości opłat za korzystanie z zezwoleń;
- d. terminie dokonania wpłaty i złożenia oświadczenia.

W przypadku nie dokonania wpłaty w terminie określonym ustawą i podanym w piśmie Wójta Gminy wydaje on decyzję stwierdzającą wygaśnięcie zezwolenia.

ROZDZIAŁ V

KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU

1. Ustalenie systemu kontroli sprzedaży alkoholu pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz uchwał podjętych przez Radę Gminy.
2. Wójt Gminy składa sprawozdanie z wykonania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Radzie Gminy raz w roku, w sposób ustalony przez Radę.

3. Wójt Gminy informuje Pełnomocnika Wojewody ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkotykowych raz w roku.

ROZDZIAŁ VI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Za ustalenie szczegółowego harmonogramu i terminów realizacji zadań wynikających z niniejszego Programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy.
2. Środki finansowe na realizację Programu zapewnione są w planach budżetowych gminy w ramach wpłat za wydawane zezwolenia. Plan finansowy na rok 2014 wynosi 80.000,00 zł.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala szczegółowy zakres działań, wynikających z programu profilaktyki, wnosząc jednocześnie o przeznaczenie na ten cel stosownych środków w budżecie gminy. Po uchwaleniu budżetu Komisja koryguje plan działań wskazując sposób jego realizacji.
4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Za udział w posiedzeniach, czynnościach kontrolnych członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w postaci wynagrodzenia w wysokości:
 - a. 150,00zł - członkowie Komisji – za jedno posiedzenie
 - b. 200,00zł - przewodniczący Komisji – za jedno posiedzenie
 - c. 350,00 zł – koordynator Komisji – za jedno posiedzenieCzłonkom komisji przysługuje zwrot kosztów podróży z tytułu uczestnictwa w szkoleniu, jak za wyjazdy służbowe.
6. Za realizację zadań wynikających z niniejszego programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy Kodrąb.